

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1231/2010

(2010. gada 24. novembris),

ar ko Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Regulu (EK) Nr. 987/2009 attiecina arī uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētās regulas neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ģiskākas integrācijas politikas palīdzību būtu jāpiešķir šīm personām tiesības un pienākumi, kas pielīdzināmi Savienības pilsoņu tiesībām un pienākumiem.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 79. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Eiropas Parlaments ⁽³⁾, Padome un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ⁽⁴⁾ ir aicinājušas labāk integrēt trešo valstu valstspiederīgos, kas likumīgi dzīvo dalībvalstu teritorijā, paredzot viņiem vienotas tiesības, kuras pēc iespējas atbilst Savienības pilsoņu tiesībām.

(2) Tieslietu un iekšlietu padomes 2005. gada 1. decembra sanāksmē tika uzsvērts, ka Savienībai ir jānodrošina taisnīga attieksme pret tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi dzīvo dalībvalstu teritorijā, un ka ar ener-

(3) Regulu (EEK) Nr. 1408/71 un Regulu (EEK) Nr. 574/72 par dalībvalstu sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju paplašināja ar Padomes Regulu (EK) Nr. 859/2003 ⁽⁵⁾, attiecinot tās uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētās regulas neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ.

(4) Šī regula respektē pamattiesības un ievēro principus, kas ir, *inter alia*, atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši tās 34. panta 2. punktā.

(5) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ⁽⁶⁾ aizstāj Regulu (EEK) Nr. 1408/71. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 987/2009 (2009. gada 16. septembris), ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 ⁽⁷⁾, aizstāj Regulu (EEK) Nr. 574/72. Ar Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. 987/2009 spēkā stāšanās dienu atceļ Regulu (EEK) Nr. 1408/71 un Regulu (EEK) Nr. 574/72.

(6) Ar Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Regulu (EK) Nr. 987/2009 būtiski uzlabo un vienkāršo koordinācijas noteikumus gan apdrošinātām personām, gan sociālā nodrošinājuma iestādēm. Attiecībā uz minētajām iestādēm uzlaboto koordinācijas noteikumu mērķis ir paātrināt un atvieglināt to datu apstrādi, kas saistīti ar apdrošināto personu tiesībām uz pabalstiem, un samazināt attiecīgās administratīvās izmaksas.

⁽¹⁾ OV C 151, 17.6.2008., 50. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 9. jūlija nostāja (OV C 294 E, 3.12.2009., 259. lpp.), Padomes 2010. gada 26. jūlija nostāja pirmajā lasījumā (OV C 253 E, 21.9.2010., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2010. gada 7. oktobra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1999. gada 27. oktobra Rezolūcija par Eiropas padomes Tampere sanākumi (OV C 154, 5.6.2000., 63. lpp.).

⁽⁴⁾ EESLK 1991. gada 26. septembra atzinums par trešo valstu migrējošo darba ņēmēju statusu (OV C 339, 31.12.1991., 82. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 124, 20.5.2003., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 284, 30.10.2009., 1. lpp.

- (7) Savienības mērķi ir panākt augstu sociālās aizsardzības līmeni, kā arī uzlabot dzīves līmeni un dzīves kvalitāti dalībvalstīs.
- (8) Lai izvairītos no tā, ka darba devējiem un valstu sociālā nodrošinājuma iestādēm ir jārisina ierobežotas personu grupas sarežģītas juridiskas un administratīvas situācijas, ir svarīgi, ka tās var izmantot visas priekšrocības, ko sniedz modernizācija un vienkāršošana sociālā nodrošinājuma jomā, piemērojot vienu juridisku koordinācijas instrumentu, apvienojot Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Regulu (EK) Nr. 987/2009.
- (9) Tādēļ attiecīgi Regula (EK) Nr. 859/2003 ir jāaizstāj ar juridisku instrumentu, kura galvenais mērķis ir Regulu (EEK) Nr. 1408/71 un Regulu (EEK) Nr. 574/72 aizstāt ar, attiecīgi, Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Regulu (EK) Nr. 987/2009.
- (10) Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. 987/2009 piemērošana attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētās regulas vēl neattiecas tikai šo personu valstspiederības dēļ, nedod tiem tiesības ieceļot, uzturēties vai dzīvot dalībvalstī vai iesaistīties tās darba tirgū. Tādējādi Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. 987/2009 piemērošana nedrīkstētu skart dalībvalstu tiesības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem atteikt, anulēt vai atteikt pagarināt atļauju ieceļot, uzturēties, dzīvot vai strādāt attiecīgajā dalībvalstī.
- (11) Pamatojoties uz šo regulu, Regula (EK) Nr. 883/2004 un Regula (EK) Nr. 987/2009 būtu jāpiemēro tikai tad, ja attiecīgā persona jau likumīgi dzīvo dalībvalsts teritorijā. Tātad likumīgai dzīvesvietai vajadzētu būt minēto regulu piemērošanas priekšnoteikumam.
- (12) Regula (EK) Nr. 883/2004 un Regula (EK) Nr. 987/2009 nebūtu jāpiemēro gadījumos, ja tās visādā ziņā skar tikai vienu dalībvalsti. Tas, *inter alia*, attiecas uz gadījumiem, kad trešās valsts valstspiederīgais ir saistīts tikai ar trešo valsti un vienu dalībvalsti.
- (13) Nosacījums attiecībā uz likumīgu uzturēšanos dalībvalsts teritorijā nedrīkstētu iespaidot tiesības, kas izriet no Regulas (EK) Nr. 883/2004 piemērošanas saistībā ar invaliditātes, vecuma vai apgādnieka zaudējuma pensijām no vienas vai vairākām dalībvalstīm trešās valsts valstspiederīgajam, kurš iepriekš izpildīja šīs regulas nosacījumus, vai šāda trešās valsts valstspiederīgā apgādājamiem, ciktāl viņu tiesības, dzīvojot trešā valstī, izriet no darba ņēmēja tiesībām.
- (14) Lai saglabātu tiesības uz bezdarbnieka pabalstu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 883/2004 64. pantu, priekšnosacījums ir tas, ka personai jāreģistrējas kā darba meklētājam nodarbinātības dienestā katrā dalībvalstī, kurā tā ieceļo. Tādēji šie noteikumi būtu jāpiemēro attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo vienīgi tad, ja viņam ir tiesības, kas attiecīgā gadījumā izriet no viņa uzturēšanās atļaujas vai no viņa pastāvīgā iedzīvotāja statusa, reģistrēties kā darba meklētājam attiecīgās dalībvalsts nodarbinātības dienestā un tiesības tur legāli strādāt.
- (15) Šī regula nedrīkstētu skart tiesības un pienākumus, kas izriet no starptautiskiem nolīgumiem ar trešām valstīm, kuriem ir pievienojusies Eiropas Savienība un kuri paredz priekšrocības sociālā nodrošinājuma jomā.
- (16) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs sakarā ar iesaistītajām pārrobežu situācijām, un to, ka ierosinātās rīcības Savienības mēroga dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (17) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija 2007. gada 24. oktobra vēstulē ir paziņojusi, ka tā vēlas piedalīties šīs regulas pieņemšanā un piemērošanā.
- (18) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Apvienotajai Karalistei šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (19) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regula (EK) Nr. 883/2004 un Regula (EK) Nr. 987/2009 attiecas uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētās regulas līdz šim netika attiecinātas tikai viņu valstspiederības dēļ, kā arī uz viņu ģimeņu locekļiem un apgādnieku zaudējušiem tuviniekiem, ja vien viņi likumīgi dzīvo dalībvalsts teritorijā un visādā ziņā nav saistīti tikai ar vienu dalībvalsti.

2. pants

Regulu (EK) Nr. 859/2003 atceļ dalībvalstīs, kurām šī regula ir saistoša.

3. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā, 2010. gada 24. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BUZEK

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. CHASTEL